

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 5.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.108>

УДК 339.72:330.35

В. В. Лакіза,

к. е. н, доцент, доцент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва, Інститут економіки і менеджменту, Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6764-8536>

А. А. Ногас,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-7502-1045>

МАКРОЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ПОСЛАБЛЕННЯ ДОЛАРА США ДЛЯ ЕКОНОМІК ЄС ТА УКРАЇНИ

V. Lakiza,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Management and International Business, Institute of Economics and Management, Lviv Polytechnic National University

A. Nohas,

Student of the first (bachelor's) level of higher education, Lviv Polytechnic National University

MACROECONOMIC IMPLICATIONS OF THE WEAKENING US DOLLAR FOR THE EU AND UKRAINIAN ECONOMIES

В статті було проаналізовано вплив послаблення долара США у 2025 р. на економіки ЄС та України з акцентом на чутливість до долара, залежність від зовнішньої торгівлі у валюті США та політику центральних банків (ЄЦБ і НБУ). Було досліджено, що зміцнення євро сприяло зростанню ВВП ЄС на 0,4%, зниженню безробіття та здешевленню імпорту, але ускладнило експорт та загалом погано вплинуло на міжнародне становище США, які при політиці Трампа проводять дуже агресивну торгову політику по відношенню до партнерів. В Україні стабільний курс UAH/USD забезпечив прогнозованість торгівлі, але девальвація до євро підвищила витрати на імпорт із ЄС. Було висвітлено вплив валютних коливань на міжнародні компанії та запропоновано перспективи подальших досліджень, зокрема щодо дедоларизації.

This article examines the impact of the weakening of the US dollar on the economies of the European Union and Ukraine, focusing on three key aspects: dollar sensitivity, dependence on foreign trade in US dollars, and monetary policy of central banks (the European Central Bank and the National Bank of Ukraine). The analysis shows that the 9.7% appreciation of the euro against the dollar (from 0.9733 to 0.8790 in February-April 2025) contributed to 0.4% GDP growth in the Eurozone, a decrease in unemployment, and cheaper imports, although it also created challenges for EU exporters due to a decrease in competitiveness in the US market. In Ukraine, the stable hryvnia/US dollar exchange rate (0.024 from November 2024 to May 2025) provided predictability in dollar trade, but the cross-rate devaluation of the hryvnia against the euro (from 0.024 to 0.0023 in February 2025) increased the cost of imports from the EU, while increasing the competitiveness of Ukrainian exports to Europe. The European Central Bank responded flexibly by cutting interest rates to 2.5% in March 2025, stimulating economic activity, while the NBU prioritized dollar stability through interventions (selling USD 1 billion in January 2025 to support the hryvnia), demonstrating less adaptability to euro fluctuations. The study emphasizes the different impact on

international companies: Import-oriented firms from the European Union benefited from cheaper imports, but export-oriented firms faced challenges in selling, while Ukrainian companies rather lost in terms of import costs, but in turn improved their ability to export to the EU. The findings emphasize the interrelationship between global currency trends, central bank policies, and local economic conditions. Future research directions include examining the long-term effects of dedollarization, the impact of US Federal Reserve policy on global markets, the NBU's adaptability to non-dollar currency fluctuations, the sectoral effects of exchange rate changes, and the role of EU financial assistance in shaping the dynamics of Ukraine's foreign exchange market. This study lays the foundation for understanding economic shifts driven by currency fluctuations in an unstable global environment.

Ключові слова: *обмінний курс, монетарна політика, резервна валюта, міжнародна торгівля, торговельний баланс, валютні інтервенції.*

Keywords: *exchange rate, monetary policy, reserve currency, international trade, trade balance, currency interventions.*

Постановка проблеми. Після Бреттон-Вудської конференції долар США утвердився як провідна валюта у світовій фінансовій системі, ставши головним резервним активом і основним засобом міжнародної торгівлі для більшості країн. Його домінування формувало глобальні економічні тенденції, забезпечуючи стабільність обмінних курсів і фінансових потоків. Однак на початку XXI ст. виникає дедалі більше сумнівів щодо здатності долара зберігати цю позицію через нові економічні, політичні та геостратегічні виклики. Зменшення доларових резервів, зниження довіри міжнародних інвесторів, особливо на тлі останніх заяв американської влади, підривають його довгострокову стабільність і статус провідної валюти. Водночас ослаблення долара може спричинити значні макроекономічні наслідки для світової економіки, зокрема для країн ЄС та України, які не

тільки інтегровані у глобальні фінансові ринки, а й перебувають в геополітичній кризі через російську агресію. У цьому контексті особливо актуальним постає аналіз впливу цієї тенденції на валютну стабільність, зовнішню торгівлю, інфляцію та фінансову стійкість США, Єврозони й України. Відсутність чіткого уявлення про механізми впливу послаблення долара ускладнює розробку ефективної макроекономічної політики та стратегічного планування в умовах зростаючої фінансової нестабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Баррі Айхенгрін вважає, що долар США здобув значну перевагу завдяки своїй провідній ролі в міжнародних транзакціях. Експортери надають перевагу встановленню цін на свої товари в доларах, щоб уникнути різких коливань вартості порівняно з конкурентами, які також використовують цю валюту. Це допомагає покупцям отримувати точну інформацію та підтримує стабільність цін. Якщо більшість експортерів розраховується в доларах, кожен окремих учасник ринку має стимул дотримуватися цієї практики й продовжувати її. Ця тенденція поширюється не лише на торгівлю, а й на інші міжнародні операції. Оскільки значна частина експортних товарів цінується в доларах, долар стає провідною валютою на валютних ринках. Експортери з інших країн, отримуючи доходи в доларах, конвертують їх у національну валюту для розрахунків із постачальниками, працівниками чи акціонерами. Фінансові установи також віддають перевагу долару США, щоб відповідати стандартам конкурентів і уникнути непорозумінь із клієнтами. Наприклад, історичне використання долара для деномінації міжнародних облігацій сприяє тому, що ця практика зберігається й станом на сьогодні [1].

Мухаммед Саайда в свою чергу досліджує вплив дедоларизації на послаблення позицій долара США. Автор інтерпретує дедоларизацію як засіб, за допомогою якого держави прагнуть знизити свою залежність від долара США. Цей процес включає перехід на розрахунки у національних валютах, формування резервів у місцевих грошових одиницях і стимулювання внутрішніх економік, що дозволяє зменшити вразливість до

зовнішніх санкцій. Серед основних чинників дедоларизації Саайда називає монетарну політику США, геополітичні зміни (зокрема санкції проти росії) та поширення цифрових валют. Водночас, на його думку, цей процес може відкрити перед США нові перспективи, особливо у сфері економічних реформ і впровадження цифрових валют, які здатні посилити економічні позиції країни [2].

У дослідженні Абдулли Аль-Мамуна та Санні Яї, автори, в свою чергу, вважають, що хоча долар США залишається провідною світовою валютою, його панування не є остаточним чи гарантованим у довгостроковій перспективі. Історично долар витіснив британський фунт стерлінгів як головну резервну валюту в 1920–1930-х рр., коли фінансовий центр перемістився з Лондона до Нью-Йорка. У сучасних умовах долар стикається з викликами з боку євро та китайського юаня. Євро вважається стабільною валютою з потенціалом зміцнення, однак обмежується відсутністю єдиної політичної волі та недостатньою глибиною фінансових ринків. Юань посилює свої позиції завдяки економічному піднесенню Китаю та зусиллям із інтернаціоналізації валюти, включно з розробкою цифрових валют. Водночас обидві валюти стикаються з серйозними інституційними та структурними бар'єрами, які ускладнюють їхнє становлення як повноцінної альтернативи долару. Автори визнають наявність дедоларизаційних тенденцій, однак наголошують, що швидка втрата долларом статусу провідної валюти є малоімовірною через потужність економіки США та домінування американських корпорацій на глобальному ринку [3].

Постановка завдання. З огляду на еволюцію міжнародної валютної системи та поточні виклики для долара США, як ключової світової валюти, виникає нагальна потреба оцінити та макроекономічні наслідки його послаблення для економік, інтегрованих у глобальні фінансові та торговельні мережі, зокрема для ЄС та України. У цьому контексті завданням дослідження є: виявити основні чинники послаблення долара США та оцінити ймовірність і масштаби цього процесу; проаналізувати канали

передачі впливу ослаблення долара на економіки ЄС та України (через валютні курси, зовнішню торгівлю, фінансові потоки, монетарну політику тощо); визначити потенційні макроекономічні ризики та можливості, пов'язані з послабленням долара, для фінансової та економічної стабільності зазначених економік, зокрема спрогнозувати значення курсу долара США на 2025 - 2026 рр.; надати рекомендації щодо адаптації макроекономічної політики ЄС та України до можливих сценаріїв розвитку ситуації на валютних ринках.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для багатьох центральних банків вигідно стабілізувати обмінний курс своїх валют відносно долара, навіть якщо Сполучені Штати не є їхнім головним торговельним партнером. Це пояснюється тим, що значна кількість інших країн також орієнтується на долар, що сприяє загальній стабільності валютних курсів. Відмова від такої прив'язки може створити додаткову невизначеність, оскільки долар відіграє ключову роль у монетарній політиці багатьох держав. Наприклад, у 1994–2002 рр. Литва прив'язала свою національну валюту до долара, хоча основну частину її зовнішньої торгівлі становили операції з країнами Європейського Союзу та Росією. Така прив'язка дозволила знизити інфляцію, зміцнити довіру до Литви та полегшити зовнішню торгівлю з державами, чії валюти також були орієнтовані на долар. Окрім цього, вона підвищила привабливість країни для іноземних інвесторів завдяки стабільному валютному середовищу. Проте у 2002 р. Литва змінила орієнтир, закріпивши курс національної валюти до євро в рамках підготовки до вступу в ЄС та приєднання до Єврозони.

Традиційно найважливішим способом впливу обмінного курсу на світову макроекономіку є його вплив на показники торгівлі. Зростання обмінного курсу призводить до того, що товари та послуги країни стають дорожчими порівняно з іноземними аналогами, що, у свою чергу, зменшує попит на вітчизняну продукцію на користь імпорту. Це спричиняє скорочення експорту, збільшення імпорту та, як наслідок, погіршення торговельного

балансу, що негативно впливає на сальдо торгового балансу як складову зростання ВВП. Важливим інструментом у цьому контексті виступає девальвація — один із важелів монетарної політики. Якщо ціни на товари формуються у національній валюті, девальвація робить внутрішні продукти відносно дешевшими за іноземні, що може стимулювати експорт. Якщо ж ціни фіксуються у валюті покупця чи у валюті посередника, девальвація здатна обмежити імпорт, посилюючи ефект торговельного захисту [4].

Застосувавши теоретичні положення до діяльності міжнародних компаній, можна зробити висновок, що коливання валютних курсів впливають на міжнародну торгівлю, адже зростання курсу національної валюти знижує цінову конкурентоспроможність країни-експортера на світовому ринку. Як результат, обсяги експорту зменшуються, що призводить до скорочення доходів і прибутків. Це падіння прибутків може бути частково компенсоване за рахунок того, що компанії знижують експортні ціни у національній валюті, поглинаючи частину зміни курсу, що дозволяє зменшити спад обсягів продажів за рахунок скорочення маржі на одиницю товару. Натомість зміцнення вартості імпортованих проміжних продуктів сприяє підвищенню прибутковості фірм-імпортерів. Навіть компанії, які не займаються міжнародними операціями, можуть відчувати вплив валютних коливань через конкуренцію з іноземними фірмами на внутрішньому ринку [4].

У 2025 р. завдяки політиці адміністрації Дональда Трампа відбулося послаблення долара США. Зокрема запровадження жорстких мит спричинило занепокоєння на фінансових ринках, послабило довіру до долара, а торгівельні війни, особливо з Китаєм, зменшило попит на доларові активи та сприяло зниженню курсу. Значний вплив мають також наміри президента Трампа вплинути на політику ФРС, включаючи можливі зміни в її структурі, підбивають довіру інвесторів до незалежності центрального банку США. Високий дефіцит бюджету та зростання державного боргу США (понад 120%

ВВП у 2024 р.) створюють ризики для стабільності долара, тому скорочення обсягу боргу статус долара, як резервної валюти, може бути під загрозою.

На рис.1 продемонстровано динаміку зміни курсу долара США відносно гривні, а на рис. 2 подано динаміку зміни курсу долара відносно євро з моменту вступу президента Трампа на його другу каденцію.

**Рис. 1. Динаміка курсу долара США до гривні
за період 03.01.2025 – 21.04.2025 рр.**

Джерело: сформовано авторами на основі [5]

**Рис. 2. Динаміка курсу долара США до євро за період 20.01.2025 –
18.04.2025 рр.**

Джерело: сформовано авторами на основі [6]

Отже, з рис. 1 бачимо спадну тенденцію (тобто долар по відношенню до гривні слабне), найвище значення якої було 21.01.2025 р. (42,1711 грн. за 1 дол. США), найнижче значення було 14.04.2025 (41,0863 грн. за 1 дол. США). В ситуації з євро тенденція збігається, зокрема на рис. 2 бачимо таку ж спадну динаміку, найвище значення якої було 03.02.2025 (0,9733 євро за 1 дол. США), найнижче значення було 14.04.2025 (0,8790 євро 1 дол. США).

Наведена динаміка підтверджує послаблення долара США, зокрема його курс знизився на 2,6% відносно гривні і на 9,7% відносно євро (зміни обмінного курсу долара США відносно гривні та євро були розраховані на основі екстремумів, зафіксованих у період із січня по квітень 2025 р.). Ця тенденція узгоджується з чинниками, такими як агресивна тарифна політика США, зростання бюджетного дефіциту, спроби впливу на ФРС і дедоларизація.

Цікавим показником для дослідження впливу політики США на ЄС у 2025 р., а саме ослаблення долара по відношенню до євро є ріст ВВП за перший квартал 2025 р. А саме, сезонно скоригований ВВП за перший квартал 2025 р. у Єврозоні зріс на 0,4%. Що стосується конкретно країн ЄС, то тут спостерігаємо ріст на 0,3%, в той же час, американська економіка у вираженні ВВП знизилася на 0,3%. Отже, результати торгової війни однієї країни з цілим світом як мінімум в короткостроковій перспективі є показовими, оскільки світова економіка отримує вигоду від сприяння глобалізації, а не її забороні [7].

При детальнішому розгляді основних макроекономічних показників ЄС також слід згадати про вплив зміни валютних курсів на рівень безробіття у Європейському Союзі (рис. 3).

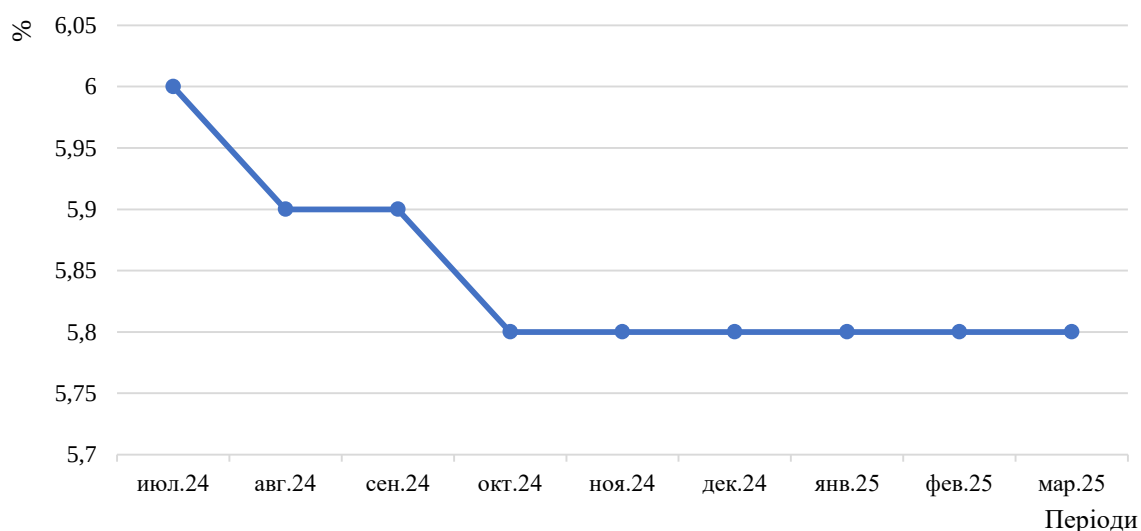

Рис. 3. Динаміка зміни рівня безробіття у Європейському Союзі за період 07.2024 – 03.2025., %

Джерело: сформовано авторами на основі [7]

З рис. 3 бачимо, що динаміка зниження рівня безробіття в ЄС припадає на період невизначеності у політиці США та зниженні курсу долара США по відношенню до євро, адже Європейський Союз в загальному є імпорто-орієнтованим регіоном, а в наслідок зміцнення євро, імпорт в доларах стає дешевшим. Це в свою чергу сприяло підвищенню економічної активності в країнах ЄС: витрати на сировину та енергоносії знижуються, собівартість виробництва знижується, виробники отримують вищі прибутки, регуляторна монетарна політика Європейського центрального банку (ЄЦБ) внаслідок вищенаведених факторів скерована на зниження процентної ставки (зокрема 6.03.2025 р. її було знижено до 2,5%), що в свою чергу свідчить про пряму залежність між процентною ставкою та рівнем безробіття. Саме тому в близькій перспективі слід очікувати ще більшого зниження безробіття.

Значні зміни спостерігаються й у перерозподілі інвестицій у Європейському Союзі: зміцнення євро підвищує прибутковість інвестицій у європейські ринки для інвесторів, які використовують долар, так як зворотня конвертація прибутків у долари забезпечує більший дохід. Зниження процентних ставок ЄЦБ на фоні більш жорсткої політики Федеральної резервної системи США також сприяє зростанню попиту на європейські державні облігації. Підтвердженням цього факту є збільшення позицій в європейських облігаціях у діяльності великих фінансових установ, які очікують зростання їх ціни через ширший спред між американськими та європейськими ставками

Варто зазначити, що важливим є розмежування понять обмінного курсу євро та долара в Україні, адже попри очевидність причинно-наслідкового зв'язку того, що зміни курсів долара та євро (девальвація та ревальвація відповідно) відбуваються подібно до світових тенденцій, насправді все не так очевидно. В Україні основною валютою прив'язки є долар, відповідно курс гривні до євро та інших валют обраховується по крос-курсах, тому спостерігаємо наразі девальвацію до євро. Як видно з рис. 5,

курс UAH/USD залишається стабільним на рівні 0,024 протягом усього періоду з листопада 2024 р. по травень 2025 р., що якраз свідчить про жорстку прив'язку гривні до долара. Натомість курс UAH/EUR зазнав значних коливань: з початкового рівня 0,024 у листопаді 2024 р. він різко впав до 0,022 у квітні 2025 р., після чого знизився до рівня 0,021 в травні 2025 р. Це падіння може бути спричинене не лише світовим зміцненням євро, але й внутрішніми факторами, такими як зростання попиту на європейську валюту через фінансову допомогу від ЄС. Таким чином, незважаючи на вплив глобальних тенденцій на український валютний ринок, локальні економічні умови відіграють ключову роль у формуванні обмінних курсів.

Для кращого розуміння досліджуваної проблематики, доцільно проаналізувати внутрішні показники ринку, насамперед це стосується валютних інтервенцій (рис. 4), попиту і пропозицію валюти.

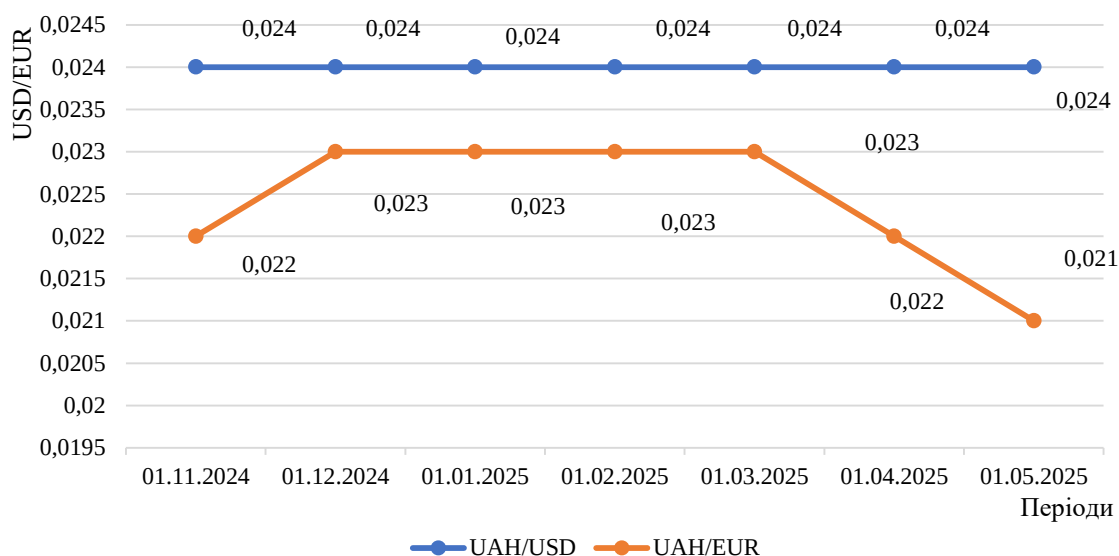

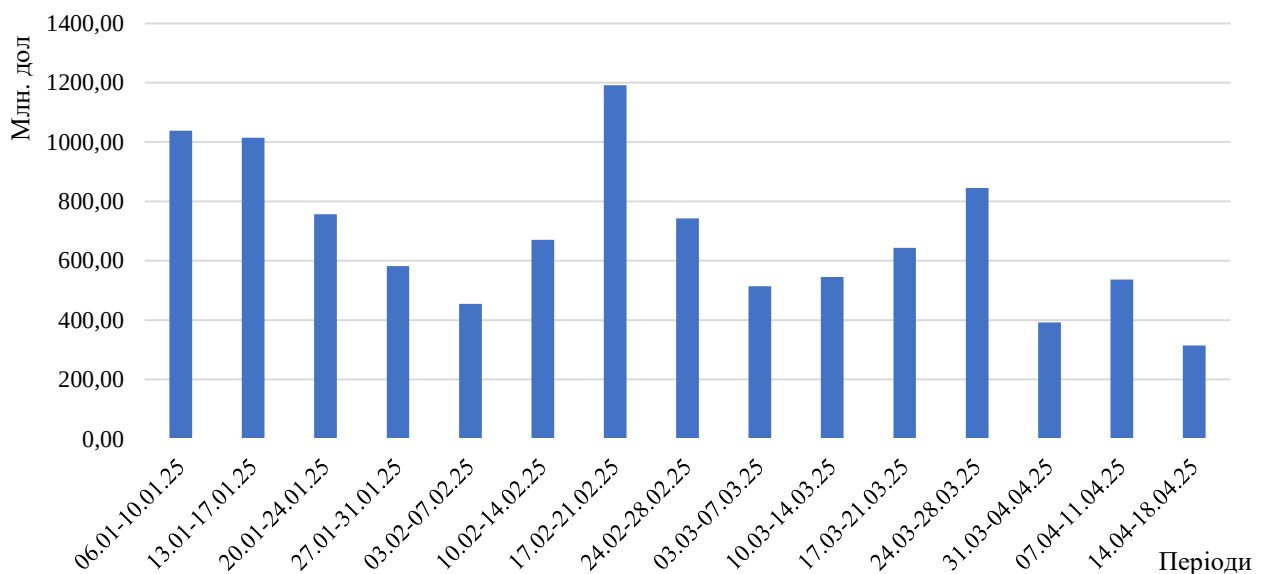
Рис. 4. Динаміка валютних інтервенцій НБУ за період 06.01.2025 – 18.04.2025., млн. дол. США

Джерело: сформовано авторами на основі [8]

З рис. 5 бачимо, що за 1 кв. 2025 р. вони були на доволі високому рівні (на початку січня 2025 р. Національний Банк України (НБУ) продав більше 1 млрд. дол. США, проте це швидше виняток, адже це доволі звична практика нацбанку, пов'язана з зимовим періодом, наприклад, за аналогічний період

2024 р. відбулися інтервенції сумою понад 800 млн. дол. США, а в 2023 р. приблизно на 680 млн. дол. США). За період 24.03.2025 – 28.03.2025 рр., коли Д. Трамп оголосив про свої плани щодо «поверненню боргу», НБУ витратив понад 800 млн. дол. США для підтримки ринку.

Що стосується кон'юнктури ринку, то тут ситуація теж доволі неоднозначна. Клієнти банків особливо не відчули впливу ревальвації, тому їх дії на валютному ринку суттєво не змінились. Більше того, після рекордного за рівнем попиту січня, чистий попит клієнтів банків скоротився.

**Рис. 5. Динаміка валютних інтервенцій НБУ за період
06.01.2025 – 18.04.2025., млн. дол. США**

Джерело: сформовано авторами на основі [8]

НБУ також суттєво не змінив своєї політики під час ревальвації, проте показники ринку фізичних осіб суттєво інші. Фізичні особи практично перестали купувати та перебувають в очікуванні найкращого моменту для здійснення купівлі.

Проводячи порівняльний аналіз валютної політики та її впливу на економіку ЄС та України в контексті світового послаблення долара США можна виявити низку ключових відмінностей. Зміцнення євро на 9,7% до долара у 2025 р. здешевило імпорт сировини в ЄС, сприяючи зростанню ВВП

на 0,4%, зниженню безробіття та ставок ЄЦБ до 2,5%, що стимулювало інвестиції, проте погіршило конкурентоспроможність європейського експорту в США через торговельні війни. Україна, з жорсткою прив'язкою гривні до долара (при стабільному курсі 0,024 UAH/USD), мінімізувала пряму залежність від коливань долара, проте через крос-курси зазнала девальвації гривні до євро, що підвищило витрати на імпорт з ЄС. НБУ підтримував стабільність валютними інтервенціями, тоді як ЄЦБ гнучко адаптувався до цих процесів через монетарну політику. Залежність ЄС від долара зменшується через дедоларизацію, тоді як Україна, орієнтована на долар у торгівлі, стикається з дисбалансами через зростання євродопомоги, що збільшує попит на євро.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Дослідження показало, що історичне послаблення долара США, зокрема у 2025 р., спричинене агресивною тарифною політикою адміністрації Трампа, торговельними війнами, спробами впливу на ФРС та зростанням бюджетного дефіциту США, має різний вплив на економіки ЄС та України. Євро зміцнилося відносно долара, що сприяло економічному зростанню, зниженню безробіття та здешевленню імпорту, незважаючи на те, що європейські експортери втратили конкурентоспроможність на ринку Сполучених Штатів через високі тарифи. Що стосується України, то стабільність курсу UAH/USD свідчить про жорстку прив'язку гривні до долара, що забезпечує прогнозованість у торгівлі, але через крос-курси гривня девальвувала до євро. Це ускладнило імпорт продукції та послуг із ЄС, але сприяло конкурентоспроможності українського експорту в Європі. НБУ підтримував стабільність через валютні інтервенції.

Перспективи подальших досліджень включають глибокий аналіз процесу дедоларизації та її впливу на світовий ринок, зокрема на частку євро та інших валют у міжнародних розрахунках, і як це змінює торговельні потоки між ЄС, Україною та іншими регіонами. Важливим аспектом прогнозування є також політика ФРС, важливо дослідити наслідки зниження

або підвищення облікової ставки в США для країн, які досі знаходяться в повній залежності від долара, як от Україна.

Література

1. Eichengreen B. *Exorbitant privilege: The rise and fall of the dollar*. Oxford: Oxford University Press, 2011. 95 с.
2. Saaideh M. *Geopolitical Implications of De-Dollarization: Shifting Power Dynamics and USA's Global Influence*. Jericho: Al-Istiqlal University, Department of International Relations and Diplomacy, Faculty of Administration Sciences and Informatics, 2023. 2 с.
3. Al Mamun A., Yaya S. *The Fall of the Dollar*. 2021.
4. Di Mauro F., Rüffer R., Bunda I. The changing role of the exchange rate in a globalised economy. ECB Occasional Paper, 2008. No. 94. С. 14-46.
5. Xe Corporation. US Dollar to Ukrainian Hryvnia Exchange Rate Chart. URL: <https://www.xe.com/currencycharts/?from=USD&to=UAH> (дата звернення 25.04.2025).
6. European Central Bank. ECB/Eurosystem policy and exchange rates. URL: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/html/index.en.html (дата звернення 25.04.2025).
7. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-30042025-ap> (дата звернення 25.04.2025).
8. Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/> (дата звернення 25.04.2025).
9. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2025).

References

1. Eichengreen, B. (2011), *Exorbitant privilege: The rise and fall of the dollar*, Oxford University Press, Oxford, UK.

2. Saaideh, M. (2023), *Geopolitical Implications of De-Dollarization: Shifting Power Dynamics and USA's Global Influence*, Department of International Relations and Diplomacy, Faculty of Administration Sciences and Informatics, Al-Istiqlal University, Jericho, Palestine.
3. Al Mamun, A. and Yaya, S. (2021), "The Fall of the Dollar", Beyond Free Market, Routledge, London, UK.
4. Di Mauro, F., Rüffer, R. and Bunda, I. (2008), *The changing role of the exchange rate in a globalised economy*, ECB Occasional Paper, vol. 94, pp. 14–46.
5. Xe Corporation (2025), "US Dollar to Ukrainian Hryvnia Exchange Rate Chart", available at: <https://www.xe.com/currencycharts/?from=USD&to=UAH> (Accessed 25 April 2025).
6. European Central Bank (2025), "ECB/Eurosystem policy and exchange rates", available at: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/html/index.en.html (Accessed 25 April 2025).
7. Eurostat (2025), available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-30042025-ap> (Accessed 25 April 2025).
8. Ministry of Finance of Ukraine (2025), available at: <https://minfin.com.ua/ua/currency/> (Accessed 25 April 2025).
9. National Bank of Ukraine (2025), available at: <https://bank.gov.ua/> (Accessed 25 April 2025).

Стаття надійшла до редакції 11.05.2025 р.